Typ 5 – Krajobrazy górskie ponad granicą lasu (naturalną lub antropogenicznie obniżoną)

Hala Pawlusia w Beskidzie Żywieckim – krajobraz priorytetowy „Hala Pawlusia” (ID 1805). Fot. A. Kaliszuk, Audyt krajobrazowy województwa śląskiego (2025)

Podtyp 5b – Hale wysokogórskie

Tłem krajobrazowym są zbiorowiska nieleśne, najczęściej trawiaste, powyżej górnej granicy lasu i poniżej piętra niwalnego i subniwalnego.

Krajobrazy hal wysokogórskich stanowią wyjątkową grupę wśród krajobrazów województwa śląskiego. Zidentyfikowano 29 takich krajobrazów o łącznej powierzchni 533 ha, co stanowi 0,04% powierzchni regionu. Powierzchnia poszczególnych jednostek wynosi od zaledwie 8 do 67 ha, natomiast średnio – ok. 18 ha. Wszystkie 29 jednostek zostało wskazanych jako krajobrazy priorytetowe.

Są to krajobrazy bardzo charakterystyczne dla południowej, beskidzkiej części województwa. Zwykle krajobrazy hal wysokogórskich występują w strefach grzbietowych, a użytkowane są jako pastwiska. Podlegają jednak zarastaniu – występują zarośla kosodrzewiny oraz podrost świerków.

Warto w tym miejscu wskazać, iż w trakcie prac nad audytem krajobrazowym województwa śląskiego pewne wątpliwości budził zapis rozporządzenia ws. sporządzania audytów krajobrazowych dotyczący położenia hal wysokogórskich powyżej górnej granicy lasu. Formalnie warunek ten spełnia jedynie hala w rejonie Pilska, choć wydaje się, że hale położone nieco niżej, również w położeniu grzbietowym cechuje podobne pokrycie terenu z roślinnością niską oraz cechy kulturowe (wypas owiec). Z uwagi na ich znaczenie kulturowe związane z tradycyjnym wypasem owiec (rzadziej bydła i kóz), ich uwypuklenie wśród krajobrazów województwa uznano za uzasadnione.

Dodana: 13 lutego 2025 12:43 Zmodyfikowana: 10 czerwca 2025 12:33